

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova
și Guvernul Regatului Arabiei Saudite, semnat la Riad la 4 noiembrie 2024**

În temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite, semnat la Riad la 4 noiembrie 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

LEGE
pentru ratificarea Acordului general de cooperare dintre
Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite,
semnat la Riad la 4 noiembrie 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite, semnat la Riad la 4 noiembrie 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Părții saudite ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

necesității ratificării Acordului general de cooperare
dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale.

Acordul general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite este un tratat interguvernamental bilateral. Acordul include preambulul, 10 articole și clauzele finale.

2. Informații privind conținutul tratatului.

Acordul servește drept temelie pentru dezvoltarea parteneriatului moldo-saudit, reprezentând primul tratat între Părți care vizează sprijinirea unei conlucrări reciproce în domeniile: economie, comerț, investiții, cooperare pentru dezvoltare, educație, știință, cultură, mass-media, turism, tineret și sport. Astfel, Acordul are scopul de a aprofunda și diversifica cooperarea bilaterală cu țările din regiunea Orientul Mijlociu, și anume cu Regatul Arabiei Saudite, în conformitate cu cap. V „Politici sectoriale prioritare”, compartiment „Afaceri Externe și Integrare Europeană” al Programului de Activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28 din 16 februarie 2023.

Acordul este încheiat pe o perioadă de cinci ani, cu posibilitatea de a fi prelungit automat pentru perioade consecutive de un an, cu excepția cazului în care oricare dintre Părți va transmite o notificare scrisă cu privire la solicitarea de a denunța Acordul cu cealaltă parte, cu cel puțin șase luni înainte de data expirării acestuia.

Acordul va putea fi amendat printr-o înțelegere reciprocă între Părți, care va avea forma unui Protocol separat și va constitui parte integrantă a Acordului. Protocolul de amendare va intra în vigoare conform prevederilor art. 10 al Acordului.

Tratatul nu prevede implementarea, amendarea sau substituirea altor tratate în vigoare.

B. Analiza de impact

1. Informații generale.

Acordul este binevenit în contextul promovării dialogului între Republica Moldova și Regatul Arabiei Saudite în domeniile precum economie, comerț, investiții, cooperare pentru dezvoltare, educație, știință, cultură, mass-media, turism, tineret și sport. Totodată, actualitatea Acordului derivă din importanța dezvoltării continue a relațiilor reciproc avantajoase ale Republicii Moldova cu statele lumii – în cazul dat din regiunea Orientul Mijlociu – și a prezenței mai active pe arena internațională, atât în plan bilateral, cât și în cadrul organizațiilor regionale și internaționale. În acest context, nu au fost identificate alte opțiuni de reglementare decât tratatul în cauză.

Acordul va contribui la creșterea potențialului economic, social, științific, agricol și cultural al Republicii Moldova, incluzând schimbul reciproc al experienței între Părți în sectoarele menționate. La fel, acest Acord va permite pe viitor aprofundarea cadrului juridic bilateral cu Regatul Arabiei Saudite.

Conform articolului 7 al Acordului, Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate și memorandumuri de înțelegere în domenii specifice de interes comun. Totodată, conform articolului 8, Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea prezentului Acord.

Încheierea acordurilor de acest gen oferă un impact pozitiv asupra dezvoltării cooperării bilaterale a Republicii Moldova cu statele lumii prin conlucrarea mai strânsă în diverse domenii. Obiectivul unei atare colaborări, de regulă, include (dar nu se rezumă la) creșterea bunăstării cetățenilor și impulsivitatea dezvoltării economice, sociale, științifice, culturale și ecologice a părților. În același timp, fiind consolidate și adâncite relațiile de prietenie dintre acestea.

Drepturile și obligațiile generate ca urmare a încheierii Acordului sunt caracteristice unui tratat politic de bază și sunt inerente obiectivelor urmărite de astfel de documente – efectuarea schimbului de experiență între instituțiile corespunzătoare din cele două state și încurajarea reciprocă a cooperării economice, culturale, științifice, agricole etc. Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate în domenii specifice de interes comun.

Orice dispută care va decurge din interpretarea sau aplicarea Acordului va fi soluționată prin consultări sau negocieri între cele două Părți.

Prevederile Acordului vor avea efectele juridice atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și teritoriul Regatului Arabiei Saudite.

2. Aspectul politic, cultural și social.

Actualitatea Acordului, care corespunde principiilor și abordărilor politicii externe a Republicii Moldova, derivă din importanța dezvoltării continue a relațiilor reciproc avantajoase cu statele lumii și a prezenței mai active pe arena internațională, atât în plan bilateral, cât și în cadrul organizațiilor regionale și internaționale. În acest context, consolidarea cadrului juridic bilateral cu Regatul Arabiei Saudite, prin aprobarea Acordului în discuție, corespunde intereselor țării noastre, din considerentul că documentul prevede o gamă largă de domenii pentru stabilirea și dezvoltarea unei cooperări reciproc avantajoase.

Tratatul va încuraja cooperarea în domeniul culturii și mass-media, prin schimbul de vizite și experiențe între instituțiile culturale și mass-media publice și private. În general, se anticipează impact pozitiv asupra societății din Republica Moldova.

Acordul va avea drept efect consolidarea relațiilor prietenești cu Regatul Arabiei Saudite, constituind astfel o premisă pentru dezvoltarea pe viitor a unei cooperări fructuoase între statele Părților și cetățenii acestora.

3. Aspectul economic și de mediu.

Acordul prevede dezvoltarea cooperării bilaterale în domeniul comercial-economic și cel investițional între cele două țări și resortisanții acestora, persoane fizice sau juridice. Realizarea acțiunilor reciproce în această direcție va contribui la stimularea și facilitarea investițiilor cetățenilor Părților în toate domeniile, cu excepția celor excluse din cauza reglementărilor lor naționale.

Părțile vor încuraja înființarea de întreprinderi comune de investiții în conformitate cu legile și reglementările privind investițiile aplicabile în ambele țări, ceea ce va contribui pozitiv la dezvoltarea economiei Republicii Moldova. Evaluarea aproximativă a beneficiilor economice

nu a fost realizată la moment. Totodată, la înființarea eventuală a întreprinderilor comune se vor aplica prevederile legislațiilor naționale în domeniul mediului, astfel evitându-se impactul negativ asupra acestuia.

Din beneficiile directe și indirecte asupra economiei Republicii Moldova pot fi menționate următoarele:

- stimularea și facilitarea investițiilor cetățenilor în toate domeniile în cadrul relațiilor între Republica Moldova și Regatul Arabiei Saudite;
- încurajarea contactelor directe între agenții economici din cele două țări;
- ridicarea atractivității turistice ale Republicii Moldova;
- facilitarea colaborării între companiile din domeniul energetic;
- realizarea comună a proiectelor industriale, petroliere, minerale, agricole, turistice etc.

La moment, nu a fost efectuat un studiu asupra aspectului cantitativ și calitativ al beneficiilor enumerate.

Acordul va deschide noi oportunități pentru consolidarea cadrului juridic bilateral moldo-saudit prin încheierea tratatelor în domenii de interes comun, astfel fiind consolidată cooperarea sectorială moldo-saudită.

4. Aspectul normativ.

Conținutul Acordului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, nu contravine legislației Uniunii Europene, precum și nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor existente ca urmare a participării Republicii Moldova la alte tratate internaționale în vigoare.

Textul tratatului a fost întocmit ținându-se cont de prevederile cadrului juridic național al Republicii Moldova. Astfel, nu este necesară ajustarea oricăror acte normative cu prevederile tratatului în cauză.

În context, se menționează faptul că Acordul nu necesită un plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității.

5. Aspectul instituțional și organizatoric.

Pe parcursul implementării tratatului sunt preconizate vizite reciproce și schimb de experiență între entitățile responsabile.

Cooperarea va avea loc în toate domeniile economice, inclusiv proiecte industriale, petroliere, minerale, petrochimice, agricole, zootehnice, turistice și în domeniul sănătății.

Totodată, se va încuraja cooperarea în domeniul educației, cercetării științifice, științelor și tehnologiei, prin schimbul de informații în domenii de interes comun și proiecte bilaterale reciproc avantajoase.

De asemenea, se va stimula cooperarea în domeniul sportului și tineretului prin coordonarea pozițiilor în forumuri internaționale și schimbul de programe în rândul instituțiilor, asociațiilor și federațiilor sportive, precum și de tineret și afacerile sportive din ambele țări. La fel, va fi asigurată cooperarea în domeniul culturii și mass-media.

Totodată, va avea loc aprofundarea și dezvoltarea turismului dintre ambele țări prin schimbul de informații turistice și încurajarea desfășurării turismului în grup sau individual între cetățenii ambelor state.

În aceeași ordine de idei, se așteaptă consolidarea cooperării în domeniul energetic, partajarea și schimbul de informații de interes comun în domeniul energetic, schimbul de vizite ale reprezentanților oficiali, cercetătorilor, experților și tehnicienilor, participarea la conferințe științifice relevante domeniului și forumuri de interes.

Aplicarea prevederilor Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor privind înființarea unor structuri noi naționale sau internaționale, sau modificarea celor existente. La fel, nu este necesară abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Acordul prevede schimbul de vizite ale reprezentanților, delegațiilor și misiunilor lor economice, comerciale și tehnologice din sectoarele public și privat, precum și participarea la expozițiile comerciale desfășurate în ambele țări și furnizarea facilităților necesare pentru o astfel de participare. Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acordului menționat.

Implementarea Acordului prevede implicarea instituțiilor naționale de profil în măsura resurselor disponibile, cum ar fi: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Energiei.

Prezentarea pe plan intern a eventualelor rapoarte de implementare de către organele menționate se va efectua în conformitate cu procedura generală stipulată de pct.pct. 226 - 230 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015.

În ce privește planul internațional, Acordul nu prevede o obligație a prezentării rapoartelor de implementare între Părți. Însă, Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acestuia, în cadrul căruia poate fi stipulată în mod detaliat această necesitate.

6. Aspectul financiar.

Acordul nu implică angajamente financiare din partea Republicii Moldova și cheltuieli pentru implementarea acestuia. Astfel, nu este necesară întreprinderea măsurilor îndreptate spre reducerea costurilor și riscurilor legate de încheierea acestuia.

Prevederile tratatului vor încuraja cooperarea economică, comercială și investițională, precum și vor promova diversificarea relațiilor comerciale în beneficiul ambelor țări. În acest sens, se va asigura un impact pozitiv asupra importurilor și exporturilor Republicii Moldova și stimularea contactelor între mediul de afaceri. Toate acestea, în ansamblu, vor contribui în mod pozitiv asupra sistemului fiscal al Republicii Moldova.

7. Aspectul temporal.

Acordul vizat nu prevede oarecare măsuri preparatorii până la intrare în vigoare a acestuia. De asemenea, acesta nu necesită a fi aplicat în mod provizoriu și nu prevede etapele și termenele de implementare a acestuia. Adicional, se menționează faptul că, potrivit art. 7 al proiectului, Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate și memorandumuri de înțelegere în domenii specifice de interes comun și, de asemenea, vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acestuia.

În conformitate cu prevederile pct. 227 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015, Ministerul

Afacerilor Externe va prezenta Guvernului anual informații privind procesul implementării prevederilor tratatului internațional în discuție.

Acordul nu prevede modalitatea suspendării acestuia, în acest sens, după caz, se vor aplica prevederile Convenției de la Viena din 1969 privind dreptul tratatelor.

Tratatul va fi valabil pe un termen de cinci (5) ani, începând cu data intrării în vigoare a Acordului și va fi prelungit automat pentru perioade consecutive de un an, cu excepția cazului în care oricare dintre Părți va transmite o notificare scrisă cu privire la solicitarea de a denunța Acordul cu cealaltă Parte, cu cel puțin șase luni înainte de data expirării acestuia.

Potrivit art. 10 alin. (3) al Acordului, în cazul denunțării acestuia, dispozițiile acestuia vor continua să fie în vigoare pentru programele, proiectele sau acordurile încheiate în cadrul acestuia.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul a fost semnat la 04 noiembrie 2024 în cadrul unei ceremonii formale, care a fost organizată în contextul vizitei oficiale la Riad a dl Mihail Popșoi, VPM, Ministru al Afacerilor Externe.

Tratatul este întocmit în limbile română, arabă și engleză, ultima fiind o limbă de referință în cazul apariției unor divergențe de interpretare a textului.

Acordul urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova. Necesitatea parcurgerii procedurilor interne de ratificare ale prezentului Acord, decurge din prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acesta va intra în vigoare de la data recepționării ultimei notificări, în scris, prin canale diplomatice, care confirmă finalizarea de către Părți a procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

Până la momentul actual, Partea moldovenească nu a fost notificată cu privire la îndeplinirea procedurilor interne de către Partea saudită.

Având la bază argumentele sus-menționate, precum și în temeiul prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Externe consideră relevantă promovarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului vizat.

Mihai MÎȚU
Secretar General

30 decembrie 2024